

ที่ อบ ๐๐๑๘.๑/ว พส/๕๖

ศาลากลางจังหวัดชลบุรีธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อในเอกสาร

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครชลบุรีธานี และนายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๒๗๘๕๐ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๗
จำนวน ๓ แผ่น

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่า ได้ตรวจพบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของอำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ในเรื่องการลงลายมือชื่อในเอกสารคำร้อง คำขอ บันทึกการสอบสวน (ปค.๑๔) และเอกสารอื่นๆ ที่ใช้ประกอบคำร้อง คำขอ หรือใช้เป็นพยานหลักฐานในการติดต่อราชการ เช่น บันทึกเรื่องราว ผังเครือญาติกรณีการขอสัญชาติไทย เป็นต้น ซึ่งผู้ยื่นคำขอ หรือผู้ที่เป็พยาน กรณีใช้การพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อโดยไม่ได้ระบุว่าเป็นลายนิ้วมือใดข้างซ้ายหรือข้างขวา และเป็นลายนิ้วมือของใคร รวมทั้งไม่มีพยานบุคคลลงลายมือชื่อรับรองลายนิ้วมือในเอกสารนั้น ทำให้เอกสารดังกล่าวขาดความสมบูรณ์ และอาจทำให้การทำธุรกรรมในเรื่องนั้นๆ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีผู้ยื่นคำร้องขอรับบริการงานทะเบียนและได้แสดงเอกสารหลักฐานประกอบคำร้องขออนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น กรณีการยื่นคำขอมีสัญชาติไทย ที่ต้องแสดงประวัติความเป็นมาหรือผังเครือญาติ ที่ผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยาน ต้องลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น แต่ใช้ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อโดยไม่มีพยานบุคคลรับรอง อาจส่งผลให้เอกสารนั้นไม่สมบูรณ์ เนื่องด้วย มาตรา ๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า ลายพิมพ์นิ้วมือ แกงใดตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้น ทำลงในเอกสารแทนการลงลายมือชื่อหากมีพยานลงลายมือชื่อไว้ด้วยสองคนแล้วให้ถือเสมือนกับลงลายมือชื่อ และในกรณีผู้ยื่นคำร้องขอ บุคคล หรือพยาน ได้ใช้การพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อซึ่งทำลงในเอกสารที่ทำต่อหน้านายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น มิต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนก็ได้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๙ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายฉบับเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการทะเบียนเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อ การพิมพ์ลายนิ้วมือ แกงใดตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้น ที่ผู้ยื่นคำร้องขอ บุคคล หรือพยาน ทำลงในเอกสารแทนการลงลายมือชื่อให้มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว จึงได้ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติโดยให้อำเภอและเทศบาล ถือปฏิบัติดังนี้

๑. กรณีผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยาน ลงลายมือชื่อในเอกสารที่นำมาแสดงหรือกระทำต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น ให้ผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยานดังกล่าว ลงลายมือชื่อด้วยตัวบรรจงหรือหากใช้ลายเซ็น ให้วงเล็บชื่อตัว - ชื่อสกุล ที่สามารถอ่านได้ถูกต้องไว้ด้วย

/๒. กรณีผู้ยื่นคำขอ...

๒. กรณีผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยาน นำเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือกระทำต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่และใช้ลายพิมพ์นิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น จะต้องระบุข้อความใต้หรือด้านข้างลายพิมพ์นิ้วมือให้ชัดเจนว่าเป็นนิ้วมือข้างซ้ายหรือข้างขวา และเป็นลายนิ้วมือของใคร และจะต้องมีพยานรับรองไว้ด้วยสองคน เพื่อรับรองว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ที่พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อจริง สำหรับกรณีการพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อซึ่งได้ทำลงในเอกสารต่อหน้านายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนก็ได้

ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าวให้รวมถึงการใช้แกงไต ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นใดในทำนองเดียวกันแทนการลงลายมือชื่อในเอกสารด้วย และขอให้อำเภอและเทศบาล ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าวข้างต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมมาภรณ์ โพธิ์)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง (งานทะเบียน)
โทร. ๐-๔๕๓๔ - ๔๖๑๒

2603
9 ธ.ค. 67
11.00

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๒๗๗๕๐

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อในเอกสาร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อในเอกสาร จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมการปกครอง ได้ตรวจพบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของอำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ในเรื่องการลงลายมือชื่อในเอกสารคำร้อง คำขอ บันทึกการสอบสวน (ปค.๑๔) และเอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบคำร้อง คำขอ หรือใช้เป็นพยานหลักฐานในการติดต่อราชการ เช่น บันทึกเรื่องราว ผังเครือญาติกรณีการขอสัญชาติไทย เป็นต้น ซึ่งผู้ยื่นคำขอ หรือผู้ที่เป็นพยาน กรณีใช้การพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อโดยไม่ได้ระบุว่าเป็นลายนิ้วมือใดข้างซ้ายหรือข้างขวา และเป็นลายนิ้วมือของใคร รวมทั้งไม่มีพยานบุคคลลงลายมือชื่อรับรองลายพิมพ์นิ้วมือในเอกสารนั้น ทำให้เอกสารดังกล่าวขาดความสมบูรณ์ และอาจทำให้การทำธุรกรรมในเรื่องนั้น ๆ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีผู้ยื่นคำร้องขอรับบริการงานทะเบียนและได้แสดงเอกสารหลักฐานประกอบคำร้องขอต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น กรณีการยื่นคำขอมีสัญชาติไทย ที่ต้องแสดงประวัติความเป็นมาหรือผังเครือญาติ ที่ผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยาน ต้องลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น แต่ใช้ลายพิมพ์นิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อโดยไม่มีพยานบุคคลรับรอง อาจส่งผลให้เอกสารนั้นไม่สมบูรณ์ เนื่องด้วยมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า ลายพิมพ์นิ้วมือ แงใด ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นนั้น ทำลงในเอกสารแทนการลงลายมือชื่อหากมีพยานลงลายมือชื่อไว้ด้วยสองคนแล้ว ให้ถือเสมือนกับลงลายมือชื่อ และในกรณีผู้ยื่นคำร้องขอ บุคคล หรือพยาน ได้ใช้การพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อซึ่งทำลงในเอกสารที่ทำต่อหน้านายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น มิต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนก็ได้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๙ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายฉบับเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการทะเบียนเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อ การพิมพ์ลายนิ้วมือ แงใด ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นนั้น ที่ผู้ยื่นคำร้องขอ บุคคล หรือพยาน ทำลงในเอกสารแทนการลงลายมือชื่อให้มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติโดยขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอ เทศบาล และเมืองพัทยา ถือปฏิบัติดังนี้

๑. กรณีผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยาน ลงลายมือชื่อในเอกสารที่นำมาแสดงหรือกระทำต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น ให้ผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยานดังกล่าว ลงลายมือชื่อด้วยตัวบรรจงหรือหากใช้ลายเซ็น ให้วงเล็บชื่อตัว - ชื่อสกุล ที่สามารถอ่านได้ถูกต้องไว้ด้วย

๒. กรณีผู้ยื่นคำขอ บุคคล หรือพยาน นำเอกสารหลักฐานมาแสดงต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และใช้ลายพิมพ์นิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น จะต้องระบุข้อความใต้หรือด้านข้างลายพิมพ์นิ้วมือให้ชัดเจนว่าเป็นนิ้วมือข้างซ้ายหรือข้างขวา และเป็นลายนิ้วมือของใครและจะต้องมีพยานรับรองไว้ด้วยสองคนเพื่อรับรองว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ที่พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อจริง สำหรับกรณีการพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อซึ่งได้ทำลงในเอกสารต่อหน้านายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยสองคนก็ได้

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าวให้รวมถึงการใช้แกงไต ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นใด ในทำนองเดียวกันแทนการลงลายมือชื่อในเอกสารด้วย และขอให้จังหวัดกำกับอำเภอ เทศบาล และเมืองพัทยา ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

Amended

(นายบรรจบ จันทรัตน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนนิติกรงานทะเบียน

โทร ๐ ๒๗๕๑ ๗๕๕๕

โทรสาร ๐ ๒๕๐๖ ๕๓๐๒

ตัวอย่างตามแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อในเอกสาร

กรณีผู้ยื่นคำร้องหรือคำขอ หรือผู้ให้ถ้อยคำในการสอบสวน หรือผู้ที่เป็นพยานหรือให้การรับรอง รวมถึงบุคคลใด ๆ ที่ต้องลงลายมือชื่อในเอกสารที่แสดงต่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐาน หรือกรณีนำเอกสารมาประกอบคำร้องหรือคำขอในงานราชการ

๑. กรณีลงลายมือชื่อด้วยตนเอง และกรณีใช้ลายเซ็นให้วงเล็บชื่อตัว-ชื่อสกุลตัวบรรจง

[illegible]

ตัวอย่าง ๑

ลงชื่อ..... (นายรักดี รักชาติ)	ผู้ยื่นคำร้อง/คำขอ/ผู้ให้ถ้อยคำ ตัวบรรจง
---------------------------------------	---

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่าง ๒ ลงชื่อ.....ลายเซ็น.....ผู้ยื่นคำร้อง/คำขอ/ผู้ให้ถ้อยคำ
 (นายรักดี รักชาติ) ตัวบรรจง

๒. กรณีไม่สามารถลงลายมือชื่อในเอกสารได้

ลงชื่อ ลายนิ้วมือ / แงงใด/ตราประทับ ผู้ยื่นคำร้อง/คำขอ/ผู้ให้ถ้อยคำ
(ลายนิ้วมือด้านซ้ายหรือขวา/แกงใด/ตราประทับของนายรักติ รักชาติ)

ลงชื่อ.....พยาน บุคคล.....พยาน ๑
(.....นายพยาน บุคคล.....) ตัวบรรจง

ลงชื่อ.....พยาน บุคคล.....พยาน ๒
(.....นายพยาน บุคคล.....) ตัวบรรจง